

1. INTRODUCERE

Pentru romani diferentele dintre gen si sex sunt isesizabile, sau mai bine spus irelevante. In Romania secolului XXI inca ne confruntam cu tendinta de patriarhism, cu ignorare drepturilor femeilor in viata cotidiana conuma. Nu ne putem imagina o femeie director al unei firme de constructii, de exemplu, sau o femeie agent de circulatie.

Numarul mare de someri este, in fapt, o consecinta a acestei situatii. Femeia nu este crezuta capabila sa faca aceeasi munca cu un barbat, chiar daca are aceasi pregatire, sau poate chiar o pregatire superioara.

Aceasta ancheta, ce are ca subiect parerea potentialilor clienti despre femeile ce lucreaza ca sofer de taxi, tocmai pentru a pregati locuitorii orasului Timisoara de un nou val: femeile-taximetrice.

In trecutul Romaniei exista putine cazuri de acest fel. In 2004 in judetul Timis erau 4 femei care optasera spre aceasta meserie, una lucra in Sanicolau Mare, iar celelalte in Lugos. Putem vorbi de un risc ridicat al meseriei in acest domeniu pentru femei. Una dintre cele care conduceau un taxi a facut, inainte de angajare, cateva luni karate. Tiparele feminine nu incadreaza si aceasta meserie.

Cele care opteaza spre acest domeniu o fac fie din placere-rar-fie din necesitatile vietii intr-o societate vesnic de tranzitie. Riscurile sunt mari, si variate: oboseala, pentru ca, indiferent de domeniul de lucru o femeie nu poate renunta la inpamantenitele treburi casnice; diferentierile pe care le fac clientii; violul sau agresiunea fizica etc.

Prejudicatiile trebuie invinse, pentru ca intr-o Romania care a reusit sa accepte si sa caute barbati ca bucatari trebuie acceptate si femeile ca taximetrice, pentru a putea cauta o integrare optima nu neaparat in legislatia U.E., cat mai degraba in stilul de viata modern al europenilor.

In plus, pe baza unor sondaje efectuate in martie 2004 s-a recunoscut ca femeile sunt mai bune soferite decat barbatii. Dintre toate accidentele rutiere, mai putin de 35 la suta au fost cauzate de femei. Barbatii tind sa se supraestimeze in ceea ce priveste dexteritatea lor in manevrarea volanului, in timp ce femeile sunt mai precaute.

Femeile au provocat cu 25 la suta mai putin accidente rutiere decat barbatii, iar in urma unui accident femeile se aleg de obicei cu mai putine rani decat barbatii.

Asadar vom cauta prin aceasta ancheta sa urmarim comportamentul, atitudinile si parerile potentialilor clienti de taxi in cazul unor femei aflate la volan.

Precizam ca pe aceasta tema in judetul Timis nu s-a mai facut nici o ancheta relevanta.

2. OBIECTIVE

- **OBIECTIV GENERAL:**

1. Ilustrarea comportamentului clientilor firmelor de taxi din Timisoara in cazul in care soferul este femeie

- **OBIECTIVE PRACTICE:**

1. Demonstrarea faptului ca prejudecatile influenteaza stilul de viata al clientilor de taxi
2. Obseervarea raportului dintre varsta si apelarea la serviciile fermelor de taxi
3. Studiarea raportului dintre nivelul de educatie al clientilor si comportamentul fata de femeile ce sofeaza pe taxi.

3.IPOTEZE

- **IPOTEZA GENERALA:**

1. Daca soferul taxiului comandat este femeie, relatiile intre taximetrist si client sunt mai putin formale decat masina ar fi fost condusa de un barbat

- **IPOREZE TEORETICE:**

1. Daca soferul de taxi este femeie,nu se lasa bacsis
2. Persoanele cu nivel de educatie ridicat accepta mai usor femeile ca sofer de taxi
3. In grupurile de apartenenta sau de referinta ale clientilor nu exista femei ce fac munca de barbat
4. clientii nu fac diferenta intre gen si sex

- **IPOTEZE SPECIFICE:**

1. Tinerii apeleaza cel mai mult la taximetristi
2. Clientii vad in meseria de taximetrist o necesitate in societatea moderna

4.OPERATIONALIZAREA CONCEPTELOR, DIMENSIUNI, INDICATORI, INDICI

4.1.CONCEPTE:

a) GEN:asteptari referitoare la comportament,socotite ca fiind potrivite pentru membrii fiecarui sex.Genul nu se refera la attributele fizice in functie de care barbatii se deosebesc de femei, ci la trasaturile de masculinitate si feminitate.

b)SEX:diferentele anatomice care ii deosebesc pe barbati de femei;sexul se refera la caracteristicile fizice ale corpului,genul denumeste formele de comportament.

c)SOCIETATE:reprezinta un grup de oameni care traiesc pe un anumit teritoriu, sunt supusi unui sistem comun de autoritate politica si sunt constienti ca au o identitate distincta fata de alte grupuri din jurul lor.Anumite societati, precum cele de vanatori si culegatori, sunt foarte mici, numarand nu mail mult de cateva zaci de oameni.Altele sunt foarte numeroase, fiind alcatuite din multe milioane de indivizi.

d)CLIENTELISM:desemneaza raporturi de dependenta mutuala, de natura asimetrica.Sunt acordate protectie sau avantaje (cel mai adesea in maniera tacita sau informala) in schimbul unor anumite prestatii sau angajamente determinate de cutuma.Numeroase domenii de studio, in special relatiile dintre om politic si alegatorii sai.

e)VENIT:plata, de obicei derivata din salariu sau din investitii

f)CULTURA:valorile, normele si bunurile materile caracteristice unui anumit grup.Aceasta notiune este folosita la scara extrem de larga.

4.2. DIMENSIUNI, INDICATORI, INDICI.

DIMENSIUNI	INDICATORI	INDICI
1.ECONOMICA	CLIENT	SATISFACTIE
	CONSUM	FRECVENTA APELULUI LA FIRMA DE TAXI
	NIVEL DE VENIT	PRET
2.SOCIALA	GRUP SOCIAL	RELATII FORMALE
		RELATII INFORMALE
		FEMEIE
		BARBAT
3.CULTURALA	EDUCATIE	NIVEL DE SCOLARIZARE

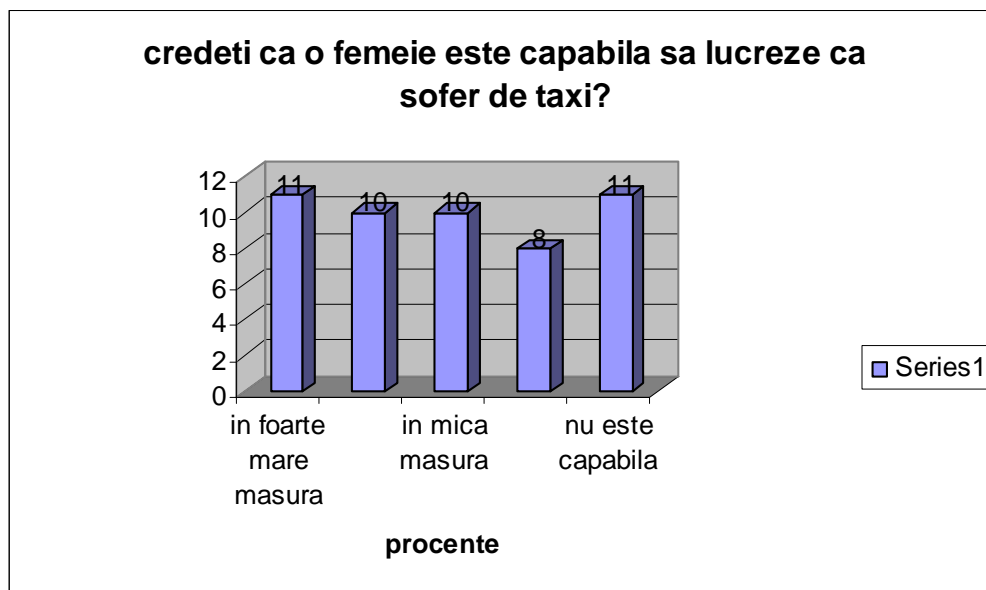
5.INTERPRETAREA FRECVENTELOR

Q1. Credeti ca o femeie e capabila sa lucreze ca sofer de taxi?

Prin aceasta intrebare am dorit sa punem in evidenta reactia clientilor fata de o femeie-sofer de taxi, pentru a ilustra o potentiala discriminare pe sexe.

11% dintre cei chestionati cred ca o femeie e capabila sa lucreze ca taximetrista in foarte mare masura, pentru 10% acest lucru e posibil in mare masura, pentru 10% in mica masura, pentru 8% in foarte mica masura, iar pentru 6% deloc.

Femeile sunt vazute in multe ipostaze, dar nu tocmai bine in toate. O femeie taximetrista s-ar descurca si nu s-ar descurca. Riscurile sunt mult mai mari pentru o femeie, si de aici rezulta parerile celor care prefera femeia la cratita. Dar drepturile omului sunt universale si nu fac discriminari intre sexe. Nici discriminari de gen nu sunt acceptate in ceea ce putem numi egalitate. Dar la noi, la romani pana la egalitate avem de muncit in acceptarea unei tranzitii fara sfarsit, iar prin aceasta avem datoria de a nu uita ca pentru o paine in casa sau pentru o pasiune personala, si femeile au dreptul la aceasta profesie.

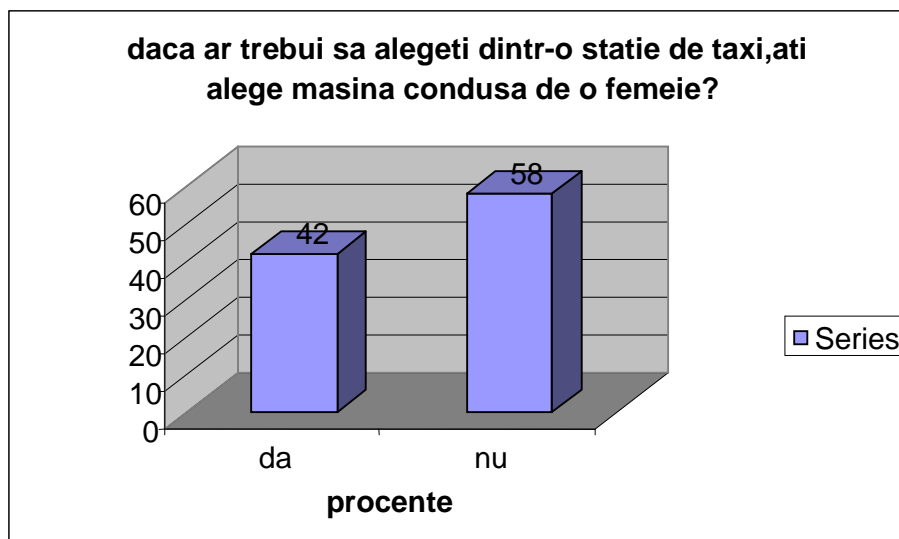

Q4. Daca ar trebui sa alegeti dintr-o statie taxi, ati alege masina condusa de o femeie?

Prin raspunsurile la aceasta intrebare am dorit sa verificam daca romanii respecta sau nu principiul egalitati intre sexe.

42% dintre cei intrebati au spus ca ar alege un taxi condus de o femeie, iar 58% susatin ca nu ar face asa ceva.

Simplitatea sau vulnerabilitatea unei femei, lipsa de incredere sau vechile prejudecati legate de rolul femeii in societate sunt principalele motive le acestei situatii. Dar daca ne-am pune in locul unei femei cu un nivel de trai sub limita normalului, ce are ca singura optiune meseria de taximetrist, am respinge-o oare in acelasi fel? Solutia pentru depasirea stereotipiilor ar fi o modernizare, o deschidere in gandire a unor romani ce se vor in Europa fara a-si asuma raspunderea dorintei lor.

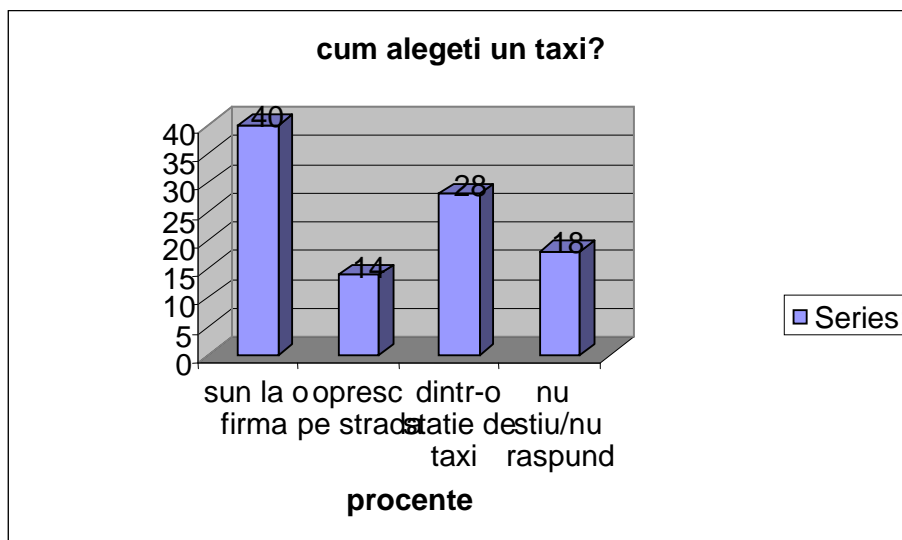

Q5.De obicei cum alegeti un taxi?

Punand aceasta intrebare am incercat sa observam daca intr-o simpla alegere prejudecatiile si stereotipiile isi pun amprenta in mod hotarator.

40% dintre cei chestionati spun ca suna la o firma de taxi, 14% opresc un taxi pe strada, 28% aleg dintr-o statie de taxiuri, iar pentru 18% aceasta problema nu prezinta importanta.

Numarul mare al celor care apeleaza la firmele de taxi prin comenzi la telefon ar putea la o prima vedere duce la o concluzie eronata ca nu conteaza cine conduce, atat timp cat serviciile sunt de buna calitate. Dar daca vom cumula numarul celor care opresc taxiurile pe strada cu numarul celor care aleg dintr-o statie de taxi masina, putem observa ca majoritatea soferilor alesi sunt barbati. Nu conteaza in aceasta faza motivul sau nemulțumirile, dar ce putem sustine si datorita acestor rezultate este ca romanii au nu numai prejudecati, ci si o oarecare fobie fata de femeia-sofer de taxi.

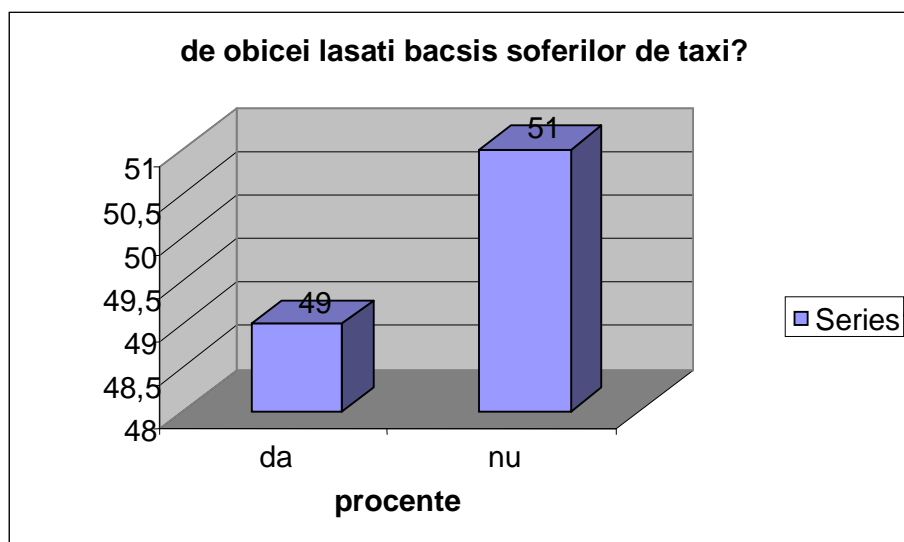

Q6. De obicei lasati bacsis soferilor de taxi?

Romanul prin definitie este avar. Binenteles, exceptia confirma regula. Exista si romani mai....generosi. Prin aceasta incercare am dorit sa vedem daca in Timisoara romanii sunt mai mult sau mai putin.....generosi.

49% dintre cei chestionati ar lasa bacsis soferilor de taxi, iar 51% nu ar lasa.

Desi ar putea parea ciudat, unii dintre noi accepta ca cel care ne serveste are nevoie de un marunt castig in plus si lasa bacsis. Trecand peste simpla observatie ca bacsisul e una din cele mai marunte forme de coruptie, concluzia la care ajungem e ca romanii din Timisoara se afla la limita dintre zgarcenie si coruptie.

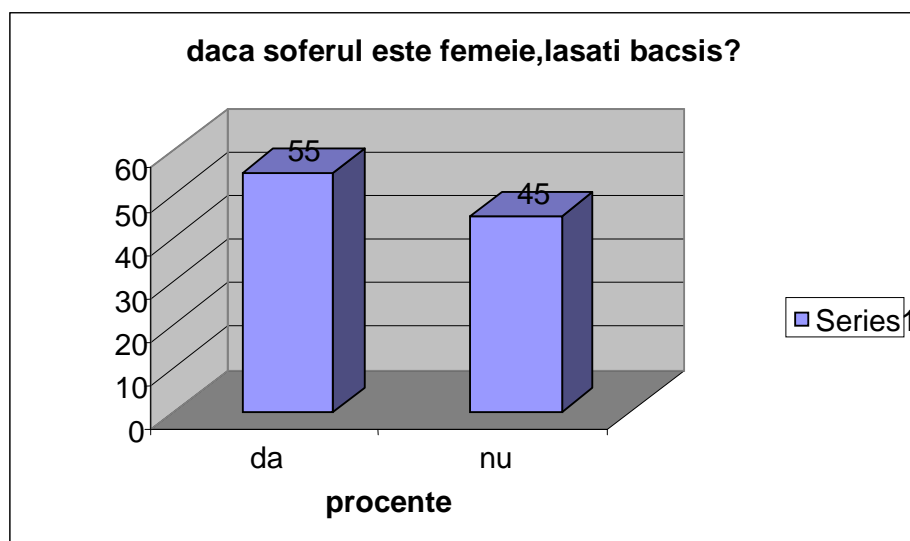

Q7. Daca soferul este femeie lasati bacsis?

Facand o legatura intre aceasta intrebare si cea anterioara am dorit sa evidentiem ingustarea in gandire a celor cu prejudecati.

55,1% dintre cei chestionati ar lasa bacsis si unei femei ce conduce taxiul la care au apelat,dar 44,9% nu ar lasa nici un leu in plus.

Romanul poet si sensibil la orice fenomen al naturii care ii sugereaza un bocet dovedeste, ca intr-o multime de alte situatii, ca interesul personal este acel care primeaza. Indiferent ca o femeie are nevoie mult mai mare de acea infirma coruptie de rand, multi nu lasa bacsis femeii. Poate ca daca aceasta ar servi la bojdeuca de pe colt, ar primi bacsis consistent pentru o suta de palinca decat pe o calatorie rapida si sigura cu taxiul pe care il conduce.

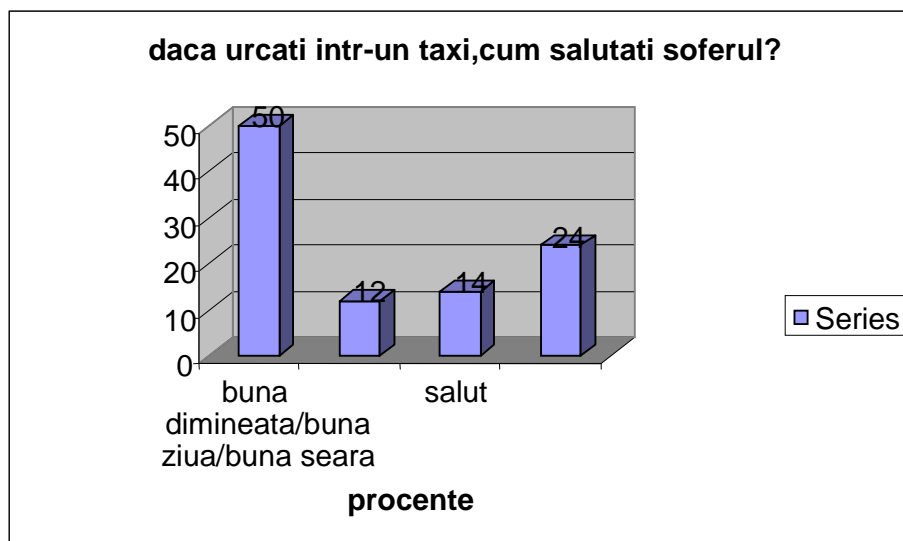

Q.8. Daca urcati intr-un taxi, cum salutati soferul?

Pornind de la aceasta intrebare am dorit sa scoatem in evidenta nu atat politetea clientilor, ci mai de graba caracterul relatiilor – formale sau informale – pe care acestia incearca sa le stabileasca cu soferii de taxi.

50% dintre cei chestionati saluta cu „buna dimineata/buna ziua/buna seara!”, 12% cu „ceau!”, 14% cu „salut!”, si 24% ”buna!”.

Dupa cum poate observa oricine, cu soferii de taxi se cauta stabilirea unor relatii informale, de o prietenie interesata in ambele sensuri. Binenteles, asta daca nu se precizeaza sexul soferului. Dupa multi, barbatii sunt mai deschisi la astfel de relatii, pentru ca femeile sunt vulnerabile si nu au incredere in straini. Oricum, majoritar e numarul celor care cauta o relatie informala cu un sofer de taxi, pentru a se putea apela din ambele parti la marunta coruptie de zi cu zi.

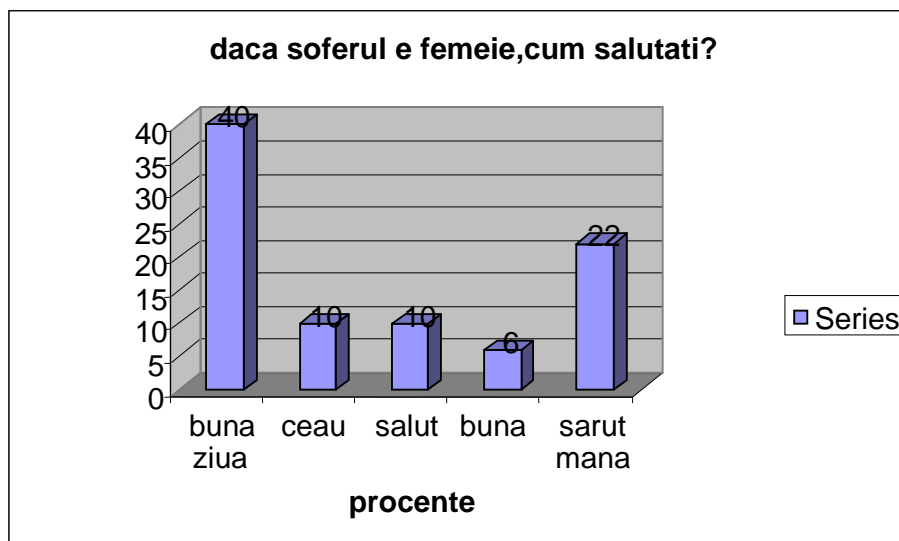

Q9. Daca soferul este femeie, cum salutati?

Facand legatura cu intrebarea anterioara, prin aceasta chestiune am dorit sa verificam ipoteza generala, conform careia daca soferul este barbat, relatile initiale tind sa fie informale, pe cand in cazul unei femei ca soferita de taxi, relatiile isi pastreaza caracterul formal.

40% dintre cei chestionati saluta cu "buna dimineata/buna ziua/buna seara!", 10% cu „ceau!”, 10% cu „salut!”, 6% "buna!" si 22% "sarut mana!".

Chiar si prin primele cuvinte adresate unui sofer de taxi putem trage o concluzie referitor la relatiile ce sunt initiate intre cele doua persoane. In cazul in care taxiul este condus de o femeie, este clar ca relatia este una formală, cu caracter oficial, desi in majoritatea cazurilor femeile sunt mai putin respectate si apreciate decat barbatii.

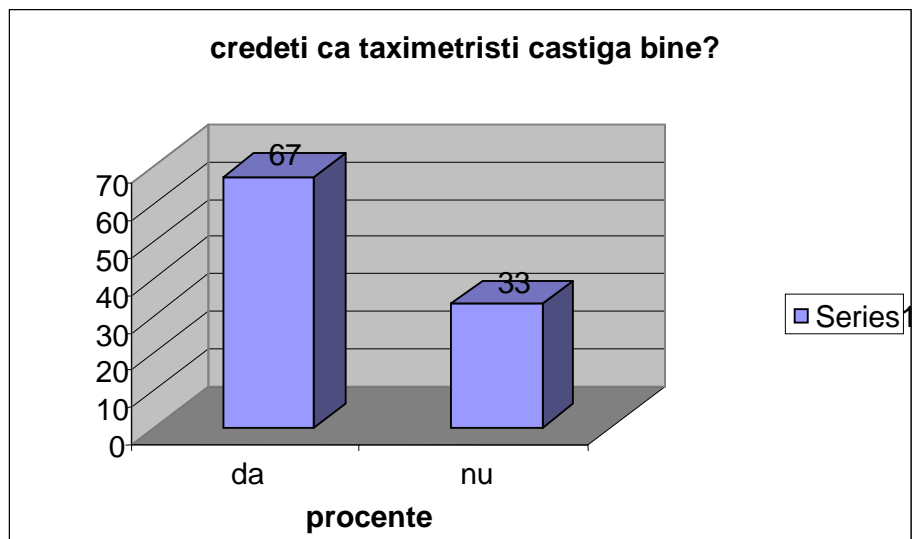

Q10. Credeti ca taximetrusti castiga bine?

Unul din motivele din cauza carora isi formeaza oamenii prejudecatiile, este invidia. Prin aceasta intrebare am dorit sa observam atat parerea clientilor despre taximetrusti, cat si necesitatea existentei firmelor de taxi.

67% dintre cei chestionati considera ca taximetrusti castiga bine, iar 33% nu cred acets lucru.

Invidia nu este in cazul de fata unul din motivele prejudecatilor, pentru ca aceasta meserie nu prezinta un avantaj financiar. Dar necesitatea existentei taxiurilor cum exista, pentru ca o masina la dispozitie, chiar daca trebuie sa platesti pentru ea, nu mai e un lux, ci un element necesar al unei societati in continua miscare.

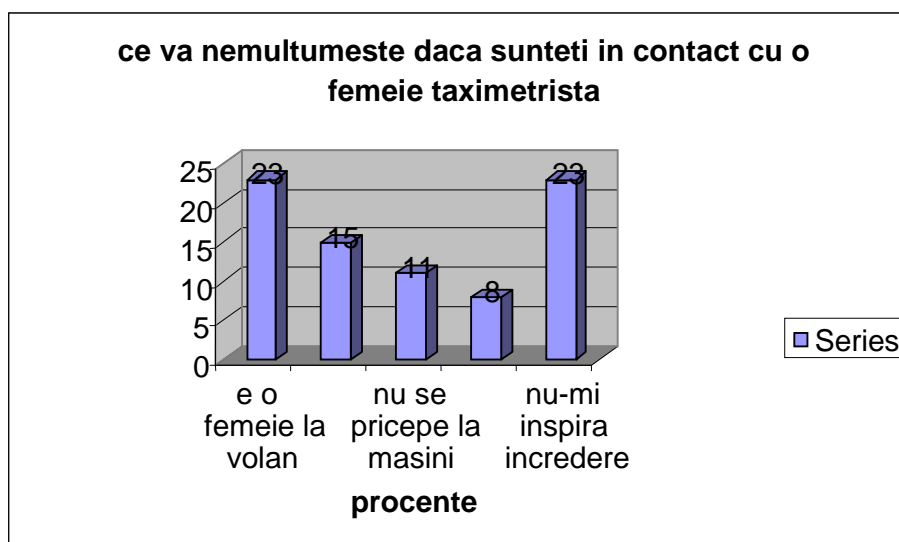

Q12. De obicei ce va nemultumeste daca sunteti in contact cu o femeie taximetrsta?

Prin apelul la aceasta intrebare am incercat sa scoatem in evidenta parterile oamenilor despre femeile ce opteaza spre aceasta meserie, mai mult sau mai putin fortat.

Nemulmirile in cazul unei femei la volanul taxiului comandat variaza: 22,9% sunt suparati ca este o femeie la volan, 14,6% spun ca motivul este ca nu conduce bine, 10,4% sunt nemultumiti ca femeia nu se pricepe la masini, 6,3% pentru ca nu au ce vorbi cu o taximetrsta, iar la 22,9% o femeie taximetrsta nu le inspira incredere.

Desi motivele variaza, majoritatea sunt neintemeiate. O femeie este mult mai receptiva la o conversatie de orice gen, iar daca se angajeaza in astfel de activitati, conduce mai sigur si mai bine decat multi barbati. O solutie indicata si imediata ar fi tratarea femeii de la volan ca un simplu sofer de taxi, ce are dreptul la aceleasi relatii informale ce sunt initiate cu barbatii care conduc taxiuri. Trebuie privit omul de la volanul taxiului ca un muncitor care isi duce meseria pana la capat, nu ca o femeie incompetenta, sau ca un barbat vesnic competent in orice.

6.RAPORT DE CERCETARE

6.1.MOTIVAREA OBIECTIVELOR

Pentru acesta ancheta am considerat imperios necesar sa stabilim ca obiectiv general ilustrarea comportamentului clientilor firmelor de taxi in cazul in care soferul e femeie. Se va incerca nu doar o reintegrare a femeilor ce fac parte din categorii defavorizate in societate, ci mai degraba o modernizare a gandirii timisorenilor. Acceptarea femeii pretutindeni, nu doar in bucatarie, sau ca ospatara la o carciuma va dovedi ca suntem deschisi spre o integrare in Uniunea Europeana.

Desi a fost dovedit de nenumarate ori ca femeile sunt mai bune decat barbatii la condus, totusi ele sunt respinse in continuare din astfel de activitati. Prin aceasta ancheta sociologica am incercat sa mai tragem un semn de exclamare in aceasta privinta.

Prin observarea raportului dintre varsta si apelarea la serviciile firmelor de taxi am dori sa analizam daca varsta influenteaza nu doar modul de gandire cat, chiar intregul stil de viata.

Nivelul de educatie nu are intotdeauna tangente cu comportamentul in cadrul relatiilor sociale, indiferent de tipul lor – formale sau informale. Dar uneori prin stilul de educatie se formeaza sau se fundamenteaza o serie de prejudecati.

Am incercat sa observam daca acest lucru se intampla sau nu la romani.

6.2 MOTIVAREA IPOTEZELOR

Pornind de la ipoteza generala „daca soferul taxiului comandat este o femeie, relatile intre taximetrist si client sunt mai putin formale decat daca masina ar fi fost condusa de un barbat” am dorit sa studiem daca cei care apeleaza la serviciile taximetristilor respecta in aceeasi masura femeile si barbatii, daca au prejudecati si daca sunt capabili sa faca diferente intre gen si sex. Cum genul se stabileste social de-a lungul vietii si sexul este o chestiune fizica,anatomica,am dorit sa observam prin aceste doua ipoteze daca experienta sociala poate convinge romanii sa depaseasca stereotipurile generatiilor anterioare.

Prin ipoteza „daca soferul este femeie nu se lasa bacsis” am dorit sa analizam atat vestitul caracter al romanilor-cel de avaritie-cat si atitudinea lor in ceea ce priveste egalitatea intre sexe.

Incercand sa vedem daca persoanele cu nivel de educatie mai ridicat accepta mai usor femeile ce lucreaza pe taxi,am vrut sa analizam colateral si efectele invatamantului din Romania,ca se spune,ca incearca sa largeasca orizonturile celor care participa la procesele de studiu in diferitele stadii ale lui.

Pornind de la faptul ca tinerii sunt cei care apeleaza cel mai des la firmele de taxiuri,am incercat sa analizam reactia celor care au scapat de COMUNISM fara avea reminisciente din acea perioada,acelor care au primit o educatie,o cultura in scoala intr-o tara ce tinde spre DEMOCRATIE.

6.3. DIMENSIUNI, INDICATORI, INDICI

Cele trei dimensiuni incadreaza in aparenta lor simplitatea ciclului vietii cotidiene a unui roman simplu. In dimensiunea economica am stabilit ca indicatori notiuniile de client, consum si nivel de venit, care se refera la statutul celor chestionati de clienti care consuma serviciile firmelor de taxi, alocand pentru aceasta un anumit procent din nivelul lor total de venit. Indicatorii satisfactie si pret ne ofera mai usor capacitatea de a evalua caracteristicile pe care le cautam prin aceasta ancheta. Frecventa apelarii la serviciile taximetristilor este un element primordial al cercetarii, pe baza caruia se fac diferentierile intre subiectii activi si cei pasivi.

Dimensiunea sociala are ca indicator un subconcept general, dar mai mult decat esential in orice studiu, si anume grupul social. Indicatorii reprezentati de: relatiile formale, relatiile informale, de femeie si de barbat permite o analiza riguroasa a subiectului cercetat.

Alegand ca indicator educatia si ca indice nivelul de scolarizare am incercat sa analizam fugitiv si efectele sistemului de invatamant din Romania.

6.4. ESANTIONAREA

Am chestionat persoane care locuiesc in municipiul Timisoara, cu pas de esantionare 3 (din 3 in 3 apartamente, maxim 3 apartamente pe aceeasi scara, apoi din 3 in 3 scari, etc). Alta conditie de esantionare a fost ca persoanele chestionate sa apeleze cel putin o data pe saptamana la serviciile taximetristilor.

6.5. CONCLUZII

Romanul demonstreaza inca o data, prin comportamentul sau in situatii de rutina, ca mai are mult de muncit-sa-i spunem psihologic sau poate intelectual-pentru a putea spune ca moralul ii permite sa se integreze

Intr-o Europa a secolului XXI.

O femeie aflata in situatia de a lucra ca taximetrista va trebui sa depaseasca evidentele afronturi ale clientilor.

Prejudecatiile sunt cele care atrag sentimentul de neadaptare, de incalcare a unor conventii sociale vechi de cand lumea. Dar cum se incearca, prin nesfarsita tranzitie, o modernizare a intregii structuri nationale, ce facem cu gandirea, cu atitudinile si convingerile celor care protesteaza tocmai impotriva lor? Miscarea aceasta ciclica pune in discutie stilul de viata ale romanilor, sau reducand targetul, stilul de viata al timisorenilor. Prejudecatiile influenteaza viata, conceptia despre o viata mai degraba animalica decat umana intr-un context de modernizare.

Intr-adevar cei care apeleaza cel mai des la serviciile firmelor de taxii, sau la taximetristii particulari sunt cei tineri, dar acest fapt nu se poate analiza doar in contextul de fata. Un aspect caracteristic perioadei actuale in Romania este o comoditate alarmanta, in care banul ar trebui sa cada din cer direct in portofel, fara a incalca nici o regula aprescrisa de o constiinta inechita, si pe langa aceasta, egalitatea inchipuita ar trebui sa reflecte tocmai inegalitatea „stapan – sclav”.

Indiferent de nivelul de studiu, romanul nu e capabil sa faca diferenta intre gen si sex, nu accepta o egalitate intre sexe si nu renunta la vechile prejudecati in fata unor noi provocari intr-o societate informationala sau post-moderna.

Concluzia finala a acestei anchete este urmatoarea: desi atitudinea in societatea in care inca ne zbatem nu va oferi o salvare imediata, ci mai degraba crearea unor noi prejudecati, care si asa sunt mult prea rezistente la schimbare. S-ar putea incerca o reorientare, prin initierea unor cursuri de specializare in meserii in care femeile sunt mai usor acceptate: operatori calculator, casier, vanzator, etc.